

קופסת אוצרות

פינת עבודה לגן (Loose Parts)
בהשראת גישתו של רג'יו אמיליה

נונה אורבך 2016

פינת עבודה לגן [LOOSE PARTS]

בהשראת הגישה של רג'יו אמיליה, עמדת עבודה לגן הכוללת מגירת אוצרות ומראות.

המטרה:

הגשת חומרים לתהליך חקירה ויצירה של יופי צרוף, השתאות, אסתטיקה עמוקה ומנוחה. מוצע תהליך יצירה וחקר נטול השגיות, גם משום שהכל חוזר לקופסה על ידי הילד בתום התייעוד והשיחה עם הגננת. זו פינת עבודה שמהווה הזדמנות לצפות בתהליך מופשט ורגשי שמאיר את הגרעין הרוחני של כל ילד. באופן פשוט של בחירה והנחה של עצמים שקופים ואטומים, חומרי טבע ותעשייה – נוצרות קומפוזיציות המכפילות עצמן על המראה. כל ילד שעובד כך חווה היקסמות. גננת תוכל לראות גם כיצד היצירה הזו מהדהדת את מכלול העשייה של כל ילד בציור, פיסול, משחק בחוץ וכל דבר אחר.

איך עובדים עם זה?

1. **מניחים את מגש החפצים במרכז ומראות לארבעה מסביב.** בכל תיבה בקופסה עצם שחוזר על עצמו. [כפתורים, צדפים, קוביות זעירות, וכדומה]
2. **יושבים ליד הילדים מתבוננים ורושמים:** מה נבחר ראשון. הקומפוזיציה, החפצים המועדפים. בהקשבה לדבריהם ולמעשיהם מתחוויר מה מעניין אותם. הגננת תשים לב לכך ומתוך כך ינבעו הבחירות מה לשים בקופסה בהמשך, או לגרוע ממנה.
3. **הילד מודיע כאשר הוא סיים.** הגננת רושמת אם הוא רוצה לספר משהו. היא יכולה לומר דברים על ה"איך", כמו: היום העדפת את הזכוכיות האלה, לפני שבוע בחרת באלה. לפני שבוע זה היה סידור אחר... לא מכוונים לתוכן ולדימוי. גם אין צורך אוטומטי לבקש מהילד שם לעבודה. אם יש צורך לגננת לומר משהו כדאי להתייחס רק לתופעות שנראות ולפעולות שנעשו. לשבח ב: "ופי!" יוצר תלות בתגובת הגננת ומחטיא את המטרה. עדיף להקשיב ולפעמים מספיק מבט.
4. כאשר הילד סיים - **מצלמים מבט על**, כמו מפה.
5. **הילד ממין את החפצים בחזרה לקופסה.** כדאי גם כאן לשים לב לאופן המיון לעומת אופן הלקיחה.

מה מגישים? כמה?

המגש הזה מאד עשיר ואין צורך למלא את כל התיבות. אבל, בתוך כל תיבה קטנה אמור להיות פריט מסוג אחד בלבד. זו אינה הדרך היחידה להגשה. הגננת בוחרת מה להגיש על פי הצורך שהיא מזהה בגן שיכול להיות מיוצג חומרית בתיבות. למשל צורך טאקטילי - חומרי, צורך בצבעוניות שקופה [זכוכיות] צורך בכיוון צורני [מקלות קצרים שיכולים להוות בסיס לבניות הנדסיות]. אפשר לשים דברים שהילדים מצאו בטיול או שהביאו מהבית.

אין צורך לשנות בכל הגשה. ובעיקר, לא מציפים בסוגים רבים מדי על מנת ליצור העמקה.

חומרים מתאימים בדרך כלל הם כאלה שניתן לעשות בהם שימוש סמלי סיפורי משתנה, כמו שילדים עושים: צדפים, אבנים, בלוטים, עלים, ענפים קטנים, נוצות, קוביות זעירות, זכוכיות... אפשר גם עצמים כמו מפתחות, כפתורים, ברגים.

על התבוננות ותיעוד:

בגישת רג'יו אמיליה, התיעוד הוא חלק מרכזי בעבודת המחנך. התיעוד משמש ללמידה מחדש, לתצפית עצמית וקבוצתית של כל הפדגוגים וההורים. אם אפשרי, ממש כדאי. יושבים ליד הילד ומתבוננים בתהליך ומתעדים בכתיבה. התבוננות שקטה ומתעניינת מעצימה מאד את הילד. לגננות שיתעדו, זו למידה פדגוגית משמעותית על עולם הילד בכלל, במיוחד אם זה נעשה בקביעות. התיעוד יוצר שקט גם אצל המתבוננת ומתבהר שהעשייה שעל פניה נראית "רק יפה" – היא בעלת משמעות עמוקה ביותר שמהווה עוד נדבך בתמונה השלימה של הילד. צילומים אחדים כאלה יכולים להיכנס לתיקיית היצירה שלו בסוף השנה. [אפשר בהחלט לעשות תצפית כזו גם בפינת חימר, צבע וכו].

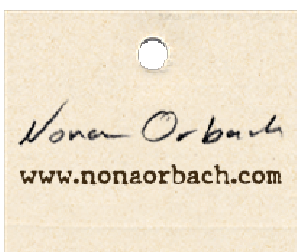
תלייה:

צילומים של התהליך, של כמה ילדים סביב שולחן, של ילד אחד לאורך זמן עם טקסט הסבר קצר. להורים זה חלון הצצה למה עושים הילדים שלהם, וגם דרך לעודד אותם לאסוף דברים, או אפילו ליצור פינה כזו בבית.

מידע נוסף אפשר לראות [כאן](#).

בעניין היחס ליצירת הילד בכלל, חשוב לקרוא את הספר הזה:
אמא תראי מה אני מציירת/מלכה האס וצילה גביש.

מידע נוסף על הספר לחצו [כאן](#).

| nonaorbach@gmail.com